

ВИЩИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

___ грудня 2008 року

Вищий господарський суд України у складі колегії суддів:

розглянувши у відкритому судовому засіданні касаційну скаргу ТОВ "С" на постанову ___ Апеляційного господарського суду від ___ вересня 2008 року у справі за позовом товариства з обмеженою відповідальністю "С" до Сільської ради, за участю третьої особи - ТОВ "У", про визнання незаконними та скасування рішень, -

ВСТАНОВИВ:

У квітні 2008 року ТОВ "С" звернулося до господарського суду _____ з позовом до Сільської ради про визнання незаконними та скасування рішень __сесії __ скликання № 123 та № 125 від ___ лютого 2008 року, посилаючись на перевищення відповідачем наданих йому законом повноважень.

Рішенням господарського суду від ___ травня 2008 року позов задоволено. Визнано незаконними та скасовані рішення __ сесії __ скликання Сільської ради № 123 та № 125 від ___ лютого 2008 року.

Постановою __ Апеляційного господарського суду від ___ вересня 2008 року рішення місцевого суду скасовано, а в позові відмовлено.

У касаційній скарзі позивач просить скасувати постанову апеляційної інстанції, посилаючись на неправильне застосування вказаним судом норм матеріального права, а рішення місцевого господарського суду залишити без змін.

У відзиві на касаційну скаргу товариство з обмеженою відповідальністю "У" просить залишити оскаржуване судове рішення без змін, а касаційну скаргу - без задоволення, посилаючись на відсутність правових підстав для її задоволення.

Заслухавши пояснення представника позивача та представника товариства з обмеженою відповідальністю "У", вивчивши матеріали справи, обговоривши доводи касаційної скарги, суд вважає, що касаційна скарга підлягає частковому задоволенню з таких підстав.

Як вбачається з матеріалів справи та встановлено попередніми судовими інстанціями, __ січня 2008 року Міжрайонний прокурор направив Сільській раді протест на рішення __ сесії відповідача № 45 від ___ вересня 2007 року "Про видачу дозволу товариству з обмеженою відповідальністю "С" на складання проекту землевпорядження по відводу

земельної ділянки в оренду для будівництва та обслуговування літньої бази відпочинку з майданчиком для організації пляжних послуг в селі на території сільської ради", в якому зазначив, що вказане рішення не відповідає вимогам Конституції України та законів України, та просив визнати його незаконним та скасувати.

___ лютого 2008 року відповідач розглянув зазначений протест прокурора на ___ сесії ___ скликання та прийняв з цього приводу рішення № 123, яким вказаний протест прокурора задоволено.

Крім того, на цій же сесії відповідачем прийнято рішення № 125 "Про видачу дозволу на складання технічної документації по землевпорядженню для передачі в оренду земельної ділянки товариству з обмеженою відповідальністю "У" для будівництва та обслуговування бази відпочинку з майданчиком для надання пляжних послуг на території сільської ради".

Розглядаючи спір, місцевий господарський суд дійшов висновку про задоволення заявлених позовних вимог, посилаючись на те, що будь-які рішення органів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України можуть бути скасовані виключно судом. Повноважень сільській раді щодо скасування прийнятих нею ж рішень Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" не надає, а тому Сільська рада, задовольняючи протест прокурора, вийшла за межі своїх повноважень. Вказані рішення відповідача порушують право позивача на складання проекту землевпорядження по відводу земельної ділянки в оренду, тобто право позивача на користування земельною ділянкою.

Не погоджуючись з прийнятим рішенням, Апеляційний господарський суд дійшов висновку про необхідність його скасування та відмови в позові, посилаючись на те, що, якщо усунення порушень закону, викладених в протесті прокурора, який підлягає обов'язковому розгляду органом, який видав опротестований акт, можливо лише шляхом скасування такого рішення, то скасування органом місцевого самоврядування свого рішення не суперечать нормам права.

При цьому, апеляційним судом зазначено, що, виходячи з установлених законодавством умов надання земельних ділянок, не можна вважати таким, що суперечить закону, рішення органу виконавчої влади чи місцевого самоврядування про скасування свого рішення, за яким земельна ділянка була неправомірно одержана у власність чи користування. У цьому разі питання про недійсність документів, виданих на підставі переглянутого рішення, вирішується в судовому порядку.

Встановивши, що рішення сільської ради щодо товариства з обмеженою відповідальністю "С" прийнято з порушенням встановленої законом процедури, апеляційний господарський суд правомірно та обгрунтовано визнав законним рішення ради № 123 від лютого 2008 року про задоволення протесту прокурора і скасування рішення відповідача № 45 від _____ вересня 2007 року, а доводи касаційної скарги не спростовують

вказаних висновків.

Проте, з відмовою апеляційного суду у позові щодо рішення відповідача № 125 "Про видачу дозволу на складання технічної документації по землепорядженню для передачі в оренду земельної ділянки товариству з обмеженою відповідальністю "У" для будівництва та обслуговування бази відпочинку з майданчиком для надання пляжних послуг на території сільської ради" на підставі того, що позивач не вказав, в чому саме полягає незаконність вказаного рішення ради, погодитись не можна, оскільки воно прийнято з порушенням норм процесуального права, що тягне за собою неправильне застосування норм матеріального права.

Відповідно до ст. 43 Господарського процесуального кодексу України господарський суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді в судовому процесі всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом. Ніякі докази не мають для господарського суду заздальгідь встановленої сили.

Згідно ст. 12 Земельного кодексу України до повноважень сільських рад належить надання земельних ділянок у користування із земель комунальної власності, підготовка висновків щодо вилучення та надання земельних ділянок відповідно до Земельного кодексу України.

Частинами 3, 4 ст. 123 Земельного кодексу України передбачено, що особа, зацікавлена в одержанні земельної ділянки у постійне користування із земель державної або комунальної власності, звертається з відповідним клопотанням до районної, Київської та міських державних адміністрацій або сільської, селищної, міської ради. До клопотання про відведення земельної ділянки додаються матеріали, передбачені ч. 5 ст. 151 цього Кодексу, документи, що обґрунтовують її розмір, призначення та місце розташування.

В силу ст. 124 Земельного кодексу України передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у державній або комунальній власності, здійснюється на підставі рішення відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування шляхом укладення договору оренди земельної ділянки. Пунктом 3 даної статі встановлено, що передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у державній або комунальній власності, громадянам, юридичним особам, визначеним ч.ч. 2, 3 ст. 134 вказаного Кодексу, здійснюється в порядку, встановленому ст. 123 цього Кодексу.

Проте, в порушення вимог ст. 43 Господарського процесуального кодексу України, попередні судові інстанції не перевірили, чи були дотримані норми законодавства, що регулюють земельні відносини, при задоволенні відповідачем клопотання товариства з обмеженою відповідальністю "У" про відведення земельної ділянки та винесенні рішення № 125 від ___ лютого 2008 року, чи були надані зазначеною третьою особою у справі до вказаного клопотання необхідні

відповідні документи, чи були дотримані в даному випадку конкурсні засади. В матеріалах справи відповідні документи відсутні.

Між тим, з'ясування вказаних питань суттєво впливає на правильне вирішення спору.

З огляду на викладене, постановлені у справі судові рішення в частині вирішення спору щодо визнання недійсним та скасування рішення __ сесії __ скликання сільської ради № 125 від __ лютого 2008 року не можна визнати законними, обґрунтованими, прийнятими у відповідності з нормами матеріального і процесуального права, а тому вони підлягають скасуванню в цій частині, з направленням справи на новий судовий розгляд до суду першої інстанції.

При новому розгляді справи суду слід встановити фактичні обставини справи, з'ясувати дійсні права та обов'язки сторін та, в залежності від встановленого і вимог закону, прийняти законне та обґрунтоване рішення.

Керуючись ст.ст. 111⁵, 111⁷, 111⁹, 111¹² Господарського процесуального кодексу України, Вищий господарський суд України -

ПОСТАНОВИВ :

Касаційну скаргу товариства з обмеженою відповідальністю "С" задовольнити частково.

Рішення господарського суду від ____ травня 2008 року та постанову Апеляційного господарського суду від __ вересня 2008 року у справі в частині вирішення спору щодо визнання недійсним та скасування рішення __ сесії __ скликання сільської ради № 125 від ____ лютого 2008 року скасувати, а справу в цій частині направити на новий розгляд до суду першої інстанції.

В решті постанову Апеляційного господарського суду від ____ вересня 2008 року у справі залишити без змін.